

Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag
t (070) 312 21 21
f (070) 312 21 00
e-mail: zimmerman@hbo-raad.nl

Doorkiesnummer
0703122108
Datum
29 november 2012
Ons kenmerk
12-2183/AZ
Onderwerp
Wetsvoorstel ckv

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Geachte mevrouw Bussemaker,

U heeft een wetsvoorstel ter consultatie aangeboden betreffende een wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met verandering in de inrichting van de profielen in havo en vwo.

Met dit wetsvoorstel beoogt u scholen meer ruimte te geven in het curriculum bovenbouw havo en vwo zodat de scholen meer aandacht kunnen besteden aan de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde/rekenen. Wij staan daar positief tegenover. Het verheugt ons dat wiskunde als verplicht examenvak nu ook breed in het havo wordt ingevoerd. Echter, een onderdeel van dit wetsvoorstel betreft het voornemen het vak culturele kunstzinnige vorming (ckv) als verplicht examenvak in de bovenbouw havo en vwo af te schaffen. Dat vinden wij een ongewenste ontwikkeling. Hieronder lichten wij dat nader toe.

Creatieve vorming

Het kennismaken met kunst en cultuur door alle leerlingen, ongeacht het gekozen profiel, is als algemene culturele vorming een belangrijk onderdeel in de ontwikkeling van jonge mensen. Creatieve vorming draagt bij aan de ontwikkeling van creatieve denkwijzen van kinderen en helpt bij het cognitieve begrip van andere vakken. Dat is belangrijk voor de kennis en vaardigheden die in de maatschappij gevraagd worden, zoals creativiteit en kritisch leren denken buiten de bestaande kaders.

Doorlopende leerlijnen

In het wetsvoorstel staat dat scholen de plicht behouden structureel aandacht te besteden aan kunst en cultuur. In de praktijk zou dat nog steeds kunnen met behulp van het vak ckv, maar dit zou ook geïntegreerd in andere vakken kunnen plaatsvinden. Wij begrijpen de behoefte van het voortgezet onderwijs om meer ruimte te krijgen voor het organiseren van het onderwijsprogramma. Tegenover deze ruimte staan echter geen kaders. In het wetsvoorstel wordt gesproken over ‘een kwaliteitsimpuls ten aanzien van de culturele en vormende taak van het onderwijs’. De argumenten voor die kwaliteitsimpuls ontbreken echter in het wetsvoorstel. Er is geen enkele garantie dat de kwaliteit van het onderwijs op het terrein van cultuur en kunstzinnige vorming behouden blijft.

Een invulling van culturele en kunstzinnige vorming door iedere individuele school leidt niet vanzelf tot een duurzame doorlopende leerlijn op het terrein van kunst en cultuur. Die leerlijn gaat van

basisschool naar voortgezet onderwijs en van daaruit naar middelbaar en hoger onderwijs. De creatieve vorming start al op de basisschool. Vervolgens komen deze kinderen in het voortgezet onderwijs. Het is van belang dat de leerlijnen rond de creatieve vorming op een duurzame wijze doorlopen in het voortgezet onderwijs. In het ontwikkelen van het potentieel voor creativiteit heeft het onderwijs immers een belangrijke taak. Bovendien biedt het vak ckv de gelegenheid aan alle leerlingen om kennis te maken met kunst en cultuur, ook voor diegenen die dat in de opvoeding thuis niet meekrijgen.

Beleid van de rijksoverheid

Het voornemen het vak ckv af te schaffen als verplicht examenvak staat haaks op het beleid van de rijksoverheid.

Met de voormalig bewindspersoon voor hoger onderwijs van uw ministerie, heeft de HBO-raad afspraken gemaakt over de uitvoering van het Sectorplan kunstonderwijs. Dit ter uitwerking van het gedachtegoed van het advies van de commissie Dijkgraaf over het versterken van kunsteducatie. Eén van de punten in het Sectorplan betreft het verder versterken van de kunstvakdocentopleidingen door het ontwikkelen van een kennisbasis die is gericht op de kunstvakken in het voortgezet onderwijs (onlangs extern gevalideerd en uitgebracht), met aanscherping van het profiel, en verdere professionalisering van docenten.

Uw ministerie stelt in de beleidsreactie op het advies cultuureducatie in het primair onderwijs dat het onderwijs een brede vormende opdracht heeft waar culturele vorming een onlosmakelijk deel van uitmaakt. In de beleidsbrief 'Meer dan kwaliteit: een nieuwe visie op cultuurbeleid' wordt gesteld dat cultuureducatie belangrijk is voor de persoonlijke ontwikkeling en voor de creativiteit van onze samenleving als geheel. Het ministerie wil kinderen en jongeren op het gebied van cultuur een stevig fundament bieden. Dit strookt niet met het wetsvoorstel. Daarnaast gaat het wetsvoorstel in tegen het in mei jl. verschenen advies van de Verkenningcommissie Kunstvakken. Deze commissie heeft aanbevelingen gedaan om te komen tot een duurzame positionering van de kunstvakken in het voortgezet onderwijs. Tevens gaat het wetsvoorstel in tegen de standpunten van de Raad van Cultuur die de vakoverstijgende waarde van kunsteducatie onderstreept.

Samenvattend constateren wij, dat het wetsvoorstel betreffende het vak ckv ongewenst is uit het oogpunt van de brede ontwikkeling van jonge mensen tot creatief denkende personen, de wenselijkheid van duurzaam doorlopende leerlijnen in het onderwijs, en gezien eerder gekozen (beleids)richtingen in het Sectorplan kunstonderwijs. Graag treden wij met u in overleg hoe de aansluiting tussen voortgezet onderwijs en het hbo kunstonderwijs kan worden verbeterd in plaats van verslechterd.

Het bestuur,

mr. Thom de Graaf,
voorzitter

drs. Ad de Graaf,
secretaris